

Jesensko gnojenje hmeljišč

V vlažnih letih se posebno jasno opažajo posledice neharmonične prehrane rastlin. Tako nam je letošnje poletje na kaj zgovoren način pokazalo, da postane nepravilno prehranjena rastlina zaradi slabše odpornosti zlahka plen raznih boleznin in da je nepravilno gnojenje lahko tudi samo vzrok raznih obolenj. Tako n. pr. se pri prekasnem gnojenju z apnenim dušikom pojavljajo rjave pege na koncu zelenih in storžkovih listov. Na enak način se na hmelju pojavljajo bolezenski znaki zaradi pomanjkanja fosforja v tleh. Pa tudi marsikateri drugi bolezenski pojav, ki si ga danes še ne znamo razložiti in za katerega dolžimo nezane škodljivce, bi nam postal jasen, če bi natančno vedeli kako je s prehrano hmelja. Zato moramo posvetiti pravilnemu gnojenju hmeljišč večjo pozornost kot smo jo doslej.

Za danes bi si na kratko ogledali kakšna gnojila naj uporabljamo za jesensko gnojenje. V jeseni pridejo v poštev tista gnojila, ki potrebujejo dalj časa, da preidejo v tako obliko, ki je rastlinam dostopna. Za ta gnojila je značilno, da počasi delujejo, zato je pa njihovo delovanje trajnejše in iz tal se ne izpirajo tako kot hitro delujoča gnojila. S temi gnojili gnojimo, kot pravimo, na zalogo, to se pravi, da z njimi oskrbimo njive in travnike za dalj časa in v izdatnejši meri s potrebnimi elementi.

Gnojila, ki jih v jeseni uporabljamo so: hlevski gnoj na težkih zemljah, kjer je razkrajanje počasno, Tomaževa žlindra, apneni dušik, apneni prah in še nekatera druga kot n. pr.: kostna moka, rožena moka, ki jih pa pri nas ne trosimo v večji meri.

Hlevski gnoj v hmeljiščih navadno ne zaoravamo v jeseni. To pa zato, ker pri sedanjem načinu vzgoje ne gnojimo z gnojem in gnojili vse površine, ampak samo okrog hmeljnih rastlin, kjer so razvite drobne rosne koreninice, s katerimi srkajo hrano, medtem ko ima rastlina rezervoar za vodo med vrstami. Kadar gnojimo s hlevskim gnojem v hmeljiščih spomladi, moramo paziti, da uporabljamo za gnojenje dobro uležan gnoj. Na mnogih krajih smo letos lahko opazili neugodno delovanje svežega gnoja v hmeljiščih. Taka hmeljišča so bledozelena odnosno rumena, ker nimajo dovolj dušika, kajti bakterije v tleh porabijo dušik za razkroj gnoja odnosno slame in tako rastlina, kljub temu, da je bila gnojena s hlevskim gnojem, kaže vse znake hudega pomanjkanja na dušiku.

Prav važno jesensko gnojenje v hmeljiščih je gnojenje s Tomaževo žlindro. Pedološke analize Savinjske doline in Slovenije sploh, so pokazale, da so skoraj vse naše zemlje izredno siromašne na fosforni kislino. Tudi organska gnojila, gnoj, zlasti pa gnojnica, vsebujejo razmeroma malo fosforja, zato je gnojenje hmeljišč s fosfornimi gnojili zelo važno in ga smatramo, prav tako kot gnojenje s hlevskim gnojem ali s kompostom, za osnovno gnojenje. Tomaževa žlindra je izredno primerna za gnojenje na zalogo in zelo ugodno vpliva na naša tla, kar ni samo znanstveno, ampak tudi praktično preizkušeno in dokazano.

Tomaževa žlindra vsebuje 13—20% fosforne kisline in 40—50% apna. Fosforna kislina se nahaja v Tomaževi žlindri povezana z apnom v tetrakalcijev fosfat, ki v slabih kislinah preide v dikalcijev fosfat, ta pa je rastlinam dostopen. Zaradi teh sprememb v zemlji, ki jih mora Tomaževa žlindra preiti, da postane rastlinam dostopna, je njeno delovanje počasnejše kot pri superfosfatu, se pa iz zemlje ne izpira in je zaradi tega najprimernejše fosforno gnojilo za gnojenje na zalogo, medtem ko superfosfat sicer hitro deluje, se pa tudi iz tal precej izpira in je zaradi tega primeren za ovršno gnojenje.

Dokler ni prihajala Tomaževa žlindra fino zmleta v prodajo, kot prihaja danes, jo nismo mogli uporabljati za pomladansko gnojenje. Danes pa jo uporabljamo tudi spomladi in za enoletne poljske kulture, moramo pa paziti na to, da jo pri pomladanskem trošenju zabranamo ali zaorjemo in jo na ta način dobro premešamo z zemljo. Tomaževa žlindra je primerna zlasti za gnojenje kisljih tal, ker s precejšnjo količino apna popravlja kislno reakcijo v zemlji. Zelo ugodno deluje tudi na peščenih tleh, ki so zaradi izpiranja izredno siromašna na fosforni kislino. V peščenih tleh pride Tomaževa žlindra hitro do delovanja.

Zaradi bazičnih svojstev poveča Tomaževa žlindra v tleh delovanje koristnih bakterij, katere se v kislji zemlji slabo razvijajo.

Tomaževo žlindro trosimo lahko skupno z apnenim dušikom in je ta kombinacija izredno primerna za jesensko gnojenje ne samo hmeljišč, ampak tudi travnikov in ostalih obdelovalnih površin. Količina Tomaževe žlindre, ki jo uporabljamo na hektar, je lahko visoka, če imamo pred očmi izredno siromašnost naših tal na fosforju, obenem pa ugodno delovanje apna na kisljih tleh. Profesor Sadar priporoča celo do 900 kg

22. novembra vsi na volišče

**ZA SOCIALIZEM, ZA DEMOKRACIJO,
ZA PRAVILNO REŠITEV TRŽAŠKEGA VPRAŠANJA**

fosfornih gnojil na hektar. Če bomo delno to količino krili s superfosfatom n. pr. 300—400 kg, je priporočljivo, da trosimo v jeseni do 500 kg Tomaževe žlindre. S takim gnojenjem bomo dvignili staro rodno moč naše zemlje.

Trenutno s Tomaževo žlindro še ne moremo gnojiti, ker je še ne dobimo v prodaji, izgleda pa, da bo tudi to vprašanje kmalu rešeno in jo bomo še tekom zime lahko uporabili. Zadruga pa pohitite z naročili, da si jo boste zasigurale v zadostni količini.

Drugo gnojenje, ki bi ga morali izvesti v jeseni, je gnojenje z apnenim dušikom. Tudi apneni dušik mora v zemlji preiti v druge oblike, da ga lahko rastlina sprejema kot hrano in zato je prav tako kot Tomaževa žindra gnojilo, s katerim gnojimo na zalogo in katerega moramo trositi, če hočemo, da bomo z njim zadovoljni, na vsak način preko zime. Vsem je znano obolenje, ki ga povzroča apneni dušik na hmelju, če ga trosimo spomladi, pa vendar smo imeli še letos priliko opaziti v nekaterih hmeljiščih znake uporabe apnenega dušika.

Pozno gnojenje z apnenim dušikom povzroča, da so rastline slabotne, nežne in jih rade napadajo bolezn. Žita rada polegajo in les pri sadnem drevju slabo dozoreva. S pravočasnim, to je zimskim gnojenjem z apnenim dušikom pa dosežemo, da rastline bujno rastejo, pa so kljub temu čvrste in odporne.

Kisla zemljišča moramo v jeseni apniti, da popravimo reakcijo tal. Apno ni samo hrana rastline, ampak regulator fizikalnih svojstev tal. Ono rahlja težka kislja tla in jim ustvarja boljšo strukturo. V takih tleh postanejo tla zračnejša, zato toplejša in primernejša za uspevanje koristnih bakterij. Apno pomaga rastlinam, da lahko bolje izkoristijo ostala gnojila v zemlji. Navadno uporabljamo ca. 20 q apnenega prahu na ha. Vendar je bolje, da se odločimo za količino apna šele po predhodni analizi zemlje. V letošnji zimi bo začel Inštitut za hmeljarstvo analizirati zemlje in takrat prinesiti tudi ti vzorec svoje zemlje v analizo. Natančnejša navodila za jemanje vzorcev, bomo objavili kasneje.

Ing. Legiša M.

KAM S HMELJEVINO?

Hvale vredno je, da puščajo hmeljarji iz leta v leto hmeljevino dozorevati, da lahko potujejo hranilne snovi iz odmirajočih trt v koreniko, kjer se nakopičijo kot rezervna hrana za prihodnje leto. Večini hmeljarjev je znano, da v onih hmeljiščih, kjer je bila hmeljevina takoj po obiranju porezana, rastlina slabše uspeva in daje množinsko in kakovostno slabši pridelek. Izpadek na hranilnih snoveh je zelo težko nadomestiti, celo z obilnim nadpovprečnim gnojenjem, ker pač manjka rastlini osnovna založna prehrana. Ako več let zaporedoma porežemo hmeljevino, rastlina polagoma izhira in je potrebno takšne nasade predčasno obnoviti.

Kakor je dobro, da pustimo hmeljevino dozoreti, je nasprotno tudi škodljivo, če puščamo hmeljevino predolgo neporezano. Najboljši čas za pospravljanje je takoj po prvi slani, najkasnejši pa koncem oktobra. (Žal članka nismo mogli pravočasno objaviti! Op. ur.) Nikakor ne smemo puščati hmeljevine neodrezane še v novembru in decembru ali pa celo vso zimo. Predvsem je to škodljivo zaradi tega, ker v hmeljevini najdejo dobro zimsko zavetišče številni živalski in rastlinski škodljivci, ki prično spomladi svoje pogubonosno delo. Na drugi strani pa je zaradi neodrezane hmeljevine nemogoče hmeljišče na široko pognojiti z živinskim gnojem in ga z odoravanjem vrst podorati, kar je najboljši in najcenejši način gnojenja z domačim gnojem. Z jesenskim odoravanjem dosežemo istočasno, da se odorana zemlja dobro prezebe in zrahlja. Tako pripravljena zemlja omogoča boljše rastne pogoje za prihodnje leto. Zato takoj porežite hmeljevino.

Kam z odrezano hmeljevino? Če še listi na hmeljevini niso preveč osuti in so vrvi samo na pol izsušene, tedaj lahko hmeljevino zelo dobro uporabimo za kompost. To storimo na ta način, da jo zrežemo na 10 do 15 cm dolge kose. Tako zrezano hmeljevino nalagamo v kompost, ki naj bo 4 do 6 m širok in poljubno dolg (10 do 40 m, kar se ravna po tem, koliko je na razpolago materiala za kompost). Prvo plast naložimo zemlje, ki naj bo 7 do 10 cm debela, na to plast naložimo 12 do 15 cm zrezane hmeljevine ali še kakšne druge odpadke ter vse to dobro potrosimo z živim apnenim prahom. Na hmeljevino pride zopet prst. Tako nalagamo izmenoma plast za plastjo, dokler ni kompost 50—60 cm visok. Zadnja plast mora biti zemlja, katero zasejemo na gosto z grahorico, lahko je tudi pšenica, ječmen, rž itd. Ko so spomladi rastline 30 do 40 cm visoke, jih povaljamo in kompost, namesto da bi ga prekopavali, globoko preorjemo. Preoran kompost zopet zasejemo, nakar ga v jeseni ponovno preorjemo. Na ta način je kompost drugo pomlad goden za na njivo. Zaradi bujnejše rasti je dobro, da rastlinam pognojimo še z umetnim gnojem.

Kdor pa ne misli hmeljevino kompostirati, ta naj jo čim hitreje zažge. Ne delajte prevelikih grmad, da ne boste zaradi prehudega ognja poškodovali hmeljskih korenin.

Ker je za letos že zelo pozno, da bi že dalj časa posušeno in osuto hmeljevino kompostirali, zato v ogenj z njo.

Jošt Martin

Savinjsko hmeljarstvo in še o nedavni evropski konferenci

Pod gornjim naslovom je izšel v Savinjskem vestniku, dne 12. septembra članek, ki naj bi predstavljal nekak izvleček iz poročila slovenske hmeljarske delegacije na letni skupščini Evropskega biroja za hmeljarstvo. Že sam izvleček ni ravno posrečen, še manj pa napad na mojo osebo. Pisec članka očita meni in Hmeljarskemu odboru, da nismo gledali, koga smo

povabili na kongres hmeljarjev. Če je zasledoval potek zasedanja, je lahko slišal, da so predstavniki angleških hmeljarjev na letošnjem zasedanju povabili za prihodnje leto na zasedanje v Anglijo vse organizacije hmeljarjev, ki so včlanjene v Evropskem biroju za hmeljarstvo. Praktično lahko prisostvuje kongresu vsak hmeljar, ki je član katere koli hmeljarske

organizacije, članice biroja. Glasovalno in debatno pravico pa imajo samo delegati in njihovi namestniki. Kdo od hmeljarjev bo prisostvoval kongresu kot delegat in kdo bo gost, pa določi vsaka organizacija sama s tem, da izvoli na svojih rednih ali izrednih zasedanjih delegate in njihove namestnike za kongres hmeljarjev. Zato ne zadene nobena krivda za vabilo ne Hmeljarski odbor, še manj pa mene. V istem smislu, kot letos Angleži, sem jaz na lanskoletnem zasedanju iznesel predlog, da naj bo letošnji kongres v Jugoslaviji. S sprejetjem mojega predloga na zasedanju Evropskega biroja za hmeljarstvo v Nürnbergu je ponovno narasel ugled naše države in našega hmeljarstva, ki ga uživa v svetu. Naša organizacija je imela še potem možnost, da to vabilo prekličje. Glavna združna zveza LRS je dala svoj pristanek, ker je spoznala, da bo ta kongres dvignil ugled naše države in našega hmeljarstva.

Pisec omenja v svojem članku nekega dopisnika od »Münchener kleine Zeitung«. Ker se za njega nisem zanimal, ne morem o njem dati nobene izjave. Baje je pa lepo pisal o naši državi in o kongresu, kot se je izjavil tovariš Bobovnik, direktor Hmezada.

Delegati in gostje (nekateri poznam še iz bivše Jugoslavije, ker so skoraj vsako leto prihajali na ogled hmeljišč) so se zelo pohvalno izražali o naši državi, ki je omogočila takšen razvoj našega hmeljarstva, posebno še na znanstvenem polju. Slučajno pa sem bil večinoma jaz iniciator in organizator vsega

povojnega napredka v hmeljarstvu, za kar me je pooblastil upravni in nadzorni odbor ter velika večina članov Hmeljarske zadruga, ker so uvideli, da je to potrebno za uspešen razvoj našega hmeljarstva. Iz teh razlogov me je verjetno pohvalil, za moje delo in iniciativo doma in v svetu, predsednik Evropskega biroja za hmeljarstvo. Čudim se, da pisec zaradi tega tako izliva svoj žolč. Verjetno ga še bo bolj, če mu povem, da sem bil tudi od naše ljudske oblasti že trikrat pohvaljen in nagrajen za svoje delo v hmeljarstvu.

Osebo nimam od inozemske pohvale nobenih koristi, kot hoče to prikazati pisec. Kar sem napravil, nisem delal zase, ampak za skupnost. V zadoščenje mi je, da sem vse svoje znanje in tudi deloma svoja gmotna sredstva vložil pred vojno, med vojno in po vojni za utrditev Ljudske fronte in za dvig našega hmeljarstva. Čeprav sem brez službe in brez pokojnine, vseeno pomagam s članki in nasveti reševati pereče probleme v hmeljarstvu. Verjetno to nekaterim ni po volji, kot jim ni bilo po volji, da smo se zavedni hmeljarji še v predvojni Jugoslaviji pod okriljem Ljudske fronte borili proti tujim in domačim izkoriščevalcem savinjskega hmeljarstva.

V kolikor bi se še v bodoče v Savinjskem vestniku pojavljali slični članki, ne mislim nanje več odgovarjati, ker so neresni in neobjektivni.

Jošt Martin

(Nadaljevanje)

Evropski biro za hmeljarstvo

Zasedanje v Žaleu dne 15. avgusta 1953

Za Nemčijo je poročal g. Piechl Josef, deželni svetnik, predsednik Zveze hmeljarjev Nemčije in podpredsednik Evropskega biroja za hmeljarstvo. Poudaril je, kako velikega pomena je združenje hmeljarjev, ker je hmelj artikel, čigar pridelek in produkcija se zelo razlikujeta v posameznih letih. Predlagal je, da se združijo tudi vsi tisti hmeljarji, ki doslej še niso priključeni in je predvsem važno, da se evropski povežejo potom svojih združenj tudi z ameriškimi hmeljarji in skupno postavijo smernice za proizvodnjo hmelja, zlasti, ko se bodo površine hmeljišč še povečale. Kadar se bodo združili vsi hmeljarji, bo to prej ali slej privedlo tudi do združitve narodov Evrope, ki so v preteklosti trpeli in bodo to, kar so se do sedaj naučili, uporabili, da dosežejo solidarnost vseh narodov Evrope ter jim tako prihranijo, da bi se ponovilo trpljenje zadnjih let.

Statistične podatke je podal direktor in poslovodja Zveze nemških hmeljarjev in Zveze hmeljarjev Halbertaua g. Rebl Adolf. V bodoče je predvsem gledati na to, da se prilagodijo površine hmeljišč potrebam po hmelju, da se prepreči nadprodukcija.

Pregled površine in ha donosa v Nemčiji

Leto	Površina ha	Žetev ctr. (50 kg)	Pridelek na ha ctr. (50 kg)
1939	7.946	224.171	28,2
1950	6.775	192.643	28,4
1951	7.548	256.857	34,0
1952	7.620	210.000	27,5

Poročilo o hmeljarstvu v Jugoslaviji je podal tov. Jelovšek Jože, predsednik Hmeljarskega odbora Okr. združne zveze Celje (glej »Hmeljar«, št. 8, str. 4).

Ker se delegati Španije niso mogli udeležiti zasedanja, je prečital njihovo poročilo sekretar Evropskega biroja za hmeljarstvo g. Schneider.

Pregled površin in ha donos v Španiji

Leto	Površina ha	Žetev ctr. (50 kg)	Pridelek na ha
1950	50	280	—
1951	67	1.000	—
1952	286	2.600	—

Poročilo o poslovanju Evropskega biroja za hmeljarstvo za čas 1952-53 je podal g. Schneider Alfred, sekretar Evropskega biroja za hmeljarstvo:

V svojem kratkem poročilu je obravnaval sledeče točke:

1. Poslovanje biroja.
2. Poročilo o hmeljskih kulturah v deželah, ki niso članice biroja.
3. Zaključki in predlog za resolucijo.

Poslovanje biroja:

Meseca aprila 1953 se je sestal v Strasbourgu ožji odbor predsedstva Evropskega biroja, kjer je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

1. Dežele, ki uvažajo hmelj (n. pr. Argentina, Brazilija, Japonska, Avstrija, Svica, Španija, Južna Afrika) se poskušajo z ustvaritvijo lastne produkcije osamosvojiti in s tem napraviti neodvisne od uvoza.

2. Zaradi zvišanja hmeljske varilne vrednosti s primerno izbiro vrste in odgovarjajočim gnojenjem, kakor tudi z ozirom na štednjo hmelja potom fizikalnih in kemijskih postopkov, se dodatek hmelja na hl piva vedno bolj zmanjšuje.

3. Kljub splošni suši v letu 1952, zaradi katere je bil donos manjši, so bile krite vse potrebe po hmelju, pri tem se pa proizvodnja piva ni bistveno zvišala.

4. V Belgiji, Nemčiji in Franciji se bo v letu 1953 hmeljska površina povečala za 5—10%.

5. Združene države Amerike nameravajo s 1. julijem 1953 sprostiti prodajo hmelja, kar bo dvignilo ponudbo hmelja.

Na osnovi gornjih dejstev priporoča predsedstvo članom Evropskega biroja za hmeljarstvo, da uredijo nacionalno tržišče odnosno vskladijo že obstoječe, da bo Evropski biro za hmeljarstvo v slučaju potrebe v stanju, v okviru Zelene unije, evropsko hmeljsko tržišče enotno organizirati.

Ob tej priliki je bil list »Hopfen-Rundschau« določen za javno glasilo Evropskega biroja za hmeljarstvo.

Statuti Evropskega biroja za hmeljarstvo, ki so bili podpisani od vseh članov, so bili dne 26. julija 1953 deponirani v društvenem registru pri sodišču v Strasbourg in dopolnjeni z zahtevnim dodatkom: »Predsednik je legalni zastopnik društva, katerega zastopa pred sodiščem in v vseh aktih civilnega življenja.«

2. Poročilo o hmeljski kulturi v deželah, ki niso članice Evropskega biroja za hmeljarstvo:

V Argentini se sadi hmelj v področjih Sierra de la Voltrana (12 ha), Mar del Plata (41 ha) in v dolini reke Rio Negro (50 ha). Povečanje površin je predvideno predvsem v dolini Rio Negro, kjer so dane možnosti za umetno namakanje.

V Kanadi v področjih Quebec in Ontario hmeljarstvo nazaduje. Britanska Kolumbija (z zelo visokim stanjem podtalne vode) se smatra danes za prvo proizvajalno področje za Fuggles. Nadaljnji poskusi v novih področjih so bili podvzeti v Kamloops in v državi Alberta.

Na Danskem je znašala poskusna žetev pivovarne Karlsberg 80 ctr. Izvedena so bila križanja hmelja danske proveniencie z nemškimi in čehoslovaškimi sortami. Grenična vrednost je baje normalna, kobula pa nedorasla.

Japonska proizvodnja hmelja že zadostuje, da krije potrebe tamkajšnje pivovarniške industrije. Povečanje hmeljske površine ni predvideno, ker donos novih nasadov zadostuje za naraščajoče potrebe pivovarniške industrije.

V Avstriji so bili v različnih krajih urejeni poskusni nasadi, v celoti jih je najbrž ca. 10 ha. Za zaščito domače produkcije z dnem 30. decembra 1952 je stopila v veljavo uvozna carina 375 avstrijskih šilingov za 100 kg. Letna potreba avstrijske pivovarniške industrije znaša 800 ton.

Tudi na Švedskem je hmeljska produkcija na začetni stopnji. Poudariti je treba obstoj blagajne za izravnava cen za leta z nižjimi cenami na svetovnem tržišču.

Švica je v letu 1952 pridelala 140 ctr. dobre kvalitete na 6,5 ha. $\frac{1}{5}$ so bile prodane po proizvodnih cenah 660 švicarskih frankov, $\frac{1}{5}$ pa po 600 švicarskih frankov.

Čehoslovaška. V letu 1952 je bila češka žetev za $\frac{1}{4}$ nižja od žetve v letu 1951. Zaradi suše so bile kobule majhne, kvaliteta pa je bila zelo dobra. Da je Čehoslovaška lahko povečala količine, namenjene za izvoz, je nakupila cenejši inozemski hmelj za domače potrebe.

V ZDA pridelujejo hmelj v Washingtonu, Oregonu, Kaliforniji in Idaho. Kljub temu, da se je površina hmeljišč v dobi 1951-52 znižala za ca. 1.000 ha, pa od celotne žetve v letu 1952, ki znaša 555.740 ctr., ni bilo danih v prodajo 200.000 ctr. Tržni ukrepi ZDA so bili po splošnem izglasovanju dne 1. julija 1953 odpravljeni.

Zimsko škropljenje sadnega drevja

(Konec)

Rumesan in Kreosan sta dinitrokresolna pripravka — rumeni pasti, ki ju z uspehom uporabljamo za zimsko škropljenje sadnega drevja. Rumesan je zaščitno sredstvo, ki ga izdeluje tvornica »Pinus« Rače, Kreosan pa je izdelek tvornice »Zorka« v Šabcu. Pri nas je bolj razširjen Rumesan, ki je odlično sredstvo in ga uporabljamo v 1—2%-ni gostoti. Najbolje je, če ga raztopimo v nekaj litrih vroče vode, ker se v njej Rumesan hitreje topi. Z vodo nam da Rumesan rdeče-rjavo bistro tekočino. Rumesan je strupeno sredstvo, vendar neškodljivo, če z njim previdno ravnamo. Madeži se iz obleke težko izperejo, zato moramo nositi pri škropljenju staro, za druge prilike nerabno obleko. Takoj po škropljenju si umijmo roke in obraz z vročo vodo in milom.

Če bo ostala cena Rumesanu taka kot lani, ko je veljal 1 kg Rumesana 54 din, je to tudi najcenejše sredstvo za zimsko škropljenje, saj nas stane 100 l škopiva samo 110 din.

Kreosan se uporablja v 3%-ni koncentraciji.

V letošnjem letu bo izdelovala tvornica »Pinus« v Račah Rumesan-olje, to je olje, ki je sestavljeno iz Rumesana in polivalentnega, izredno učinkovitega mineralnega, tako imenovanega Superior olja. To olje daje z vodo rumeno emulzijo in po dosedanjih izkušnjah v svetu bo verjetno najučinkovitejše škropivo za zimsko škropljenje sadnega drevja. Cena še ni določena, koncentracija pa je 3%.

Poleg teh dveh sredstev bomo imeli za zimsko škropljenje v letošnjem letu na razpolago še žvepleno-

apneno brozgo, in sicer visoko koncentrirano, to se pravi 30—32° Be. Za zimsko škropljenje jo uporabljamo 15 l na 100 litrov vode. Cena brozge je 25 din za liter. Škropljenje z brozgo priporočamo zlasti v manj zamenjenih sadovnjakih. Po izkušnjah prof. Priole na Inštitutu za sadjarstvo brozga izredno dobro vpliva na sadno drevje in lepo čuva sadeže pred kaparjem.

Na koncu naj omenimo še Drevosan, ki je tudi mineralno olje in ga uporabljamo za zimsko škropljenje v 6%-ni koncentraciji. V lanskem letu je bila cena zanj 40 din za kg.

Kmetijske zadruge opozarjamo, da morajo na vsa oljna sredstva in na brozgo paziti, da ne zmrzne, ker se pri oljnih sredstvih uniči emulgator, brozga pa izgubi na učinkovitosti. Tudi zrak ne sme priti do brozge in jo moramo zato hraniti v manjših, dobro zaprtih posodah.

Če hočemo doseči pri zimskem škropljenju dober uspeh, moramo drevo dobesedno oprati s škropivom. Za drevo porabimo približno toliko litrov škropiva, kolikor let ima. Tako za 30-letno jablano porabimo 30 litrov škropiva. Najbolje je, če škropimo v jutranjih urah, ko je skorja še vlažna, ker se tedaj škropivo najbolj vpije v skorjo.

Vse oljne pripravke preizkusimo še sami doma, da nam ne bodo naredili v sadovnjaku škode. V beli steklenici naredimo predpisano koncentracijo in pustimo stati 24 ur. Dobra emulzija ne sme dobiti na vrhu mastnih madežev, ampak mora ohraniti enakomeren izgled.

Inž. L. M.